

N:o 122.

Af herrar **G. Mellin** och **C. T. Lind**, om ökad statsbidrag till
lärare och lärarinnor vid folkskolor m. m.

Det stora inflytande, folkbildningen utöfvar på samhället, kräfver en allt större och större uppmärksamhet från statens sida att understödja densamma, helst då undervisningen vid elementarläroverken bekostas af staten.

Kommunernas tryckande utgifter för folkundervisningen hafva tyvärr i flera orter försakat en viss nedstämning hos de skattdragande, hvilket förhållande torde äfven vara ett skäl, hvarför större understöd af statsmedel borde åtnjutas till upprätthållande af skolorna för folket. Motioner härom hafva också vid flera föregående riksdagar blifvit väckta, för hvilka talande skäl anförts, hvarför vi icke anse oss behöfva framlägga några vidare motiv i denna fråga.

I aflöningen till lärarepersonalen i de olika skolorna vilja vi icke nu föreslå någon annan förändring, än att lärare och lärarinnor vid folkskolorna i stället för kofodret erhålla ett kontant belopp af ett-hundra kronor, hvarigenom dessa få en välbehöflig, om ock ringa lönetillökning. Om detta bifalles, anse vi att, i likhet med hvad förut egt rum, staten bör bidraga härtill med samma belopp som till den öfriga kontanta lönen. Deremot vilja vi föreslå, att statsanslaget till aflöning af lärarepersonalen vid de olika skolorna höjes så, att i stället för $\frac{3}{4}$ härefter $\frac{4}{5}$ kommer att utgå af statsmedel, då alltså endast $\frac{1}{5}$ behöfver tillskjutas af kommunerna till den kontanta lönen och de i stället för kofodret föreslagna 100 kronor.

Till hjälp för uppförande af folkskolehus hafva vi äfven tänkt oss att staten skulle bidraga, och att dessa bidrag borde beräknas efter det antal lärjungar, hvarför skolhusen byggas — med 50 kronor för hvarje lärjunge.

Att uppgifva den härför erforderliga summan är icke möjligt, enär den blifver beroende på, huru många skolhus och huru många lärjungar dessa äro afsedda att inrymma, som årligen byggas, hvarför ett lämpligt förslagsanslag härtill torde af det utskott, som till sig får motionen hänvisad, benäget föreslås.

Med anledning af det anförda få vi anhålla, det Riksdagen ville besluta:

- 1:o a) att till lärare och lärarinnor vid folkskolor, i stället för kofodret, måtte utgå ett hundra kronor;
- b) att dessa 100 kronor jemte öfriga kontanta lönen utgå med $\frac{4}{5}$ från staten och $\frac{1}{5}$ från kommunen.
- 2:o) att lärare- och lärarinnelöner vid »mindre folkskolor», »småskolor» och »fortsättningsskolor» utgå med $\frac{4}{5}$ från staten och $\frac{1}{5}$ från kommunen;
- 3:o) att, till hjälp för uppförande af folkskolehus, staten bidrager med femtio kronor för hvarje i sådant hus beräknad lärjungeplats;
- 4:o) att nödiga bidrag af statsmedel varda för dessa ändamål anvisade.

Om remiss till vederbörligt utskott anhålles.

Stockholm den 26 januari 1889.

Gustaf Mellin.

C. T. Lind.